

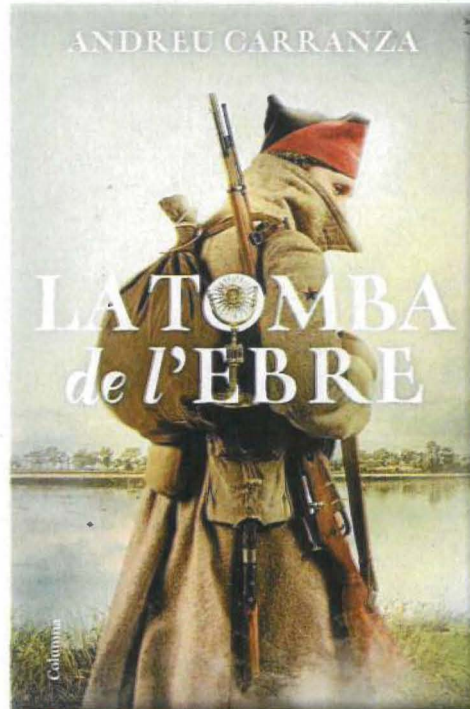

La tomba de l'Ebre

Andreu Carranza amb *La tomba de l'Ebre* ens situa al bell mig de les històries mil vegades mig contades, mig pressentides, mig escoltades, mig imaginades. La història llegida mil cops que mai sacia la gran set del lector. El novel·lista des del primer paràgraf juga amb l'alè del vent de la història d'un déu antic que ha perdut el domini del món. Una consciència que s'embarbussa. Som a l'estiu del 1936, un dia de finals de juliol, gloriosament lluminós. Som a Tortosa, ciutat de teulades brunes a la vora de l'Ebre, que llenteja, ciutat de catedral, de capellans i canonges, del record de les pedres polides del Renaixement. Com en els vells relats del XIX, el focus inicial se centra en un jove que desperta a la consciència, ebri de remordiments, heroi confús que n'ha fet una de grossa. La culpa vinosa engega el relat.

Entroncat subterràniament amb la literatura de cordill: la gran confusió interna d'un tal Cinto, orfe de pare, davant del seu primer assassinat omple de luxúria de paraules el primer capítol.

L'autor ens masega la fibra sensible. Ens aboca cap a les tendrors impàvides de la mare, la Pilar, la vídua, i, un capítol després, cap al Fuet, capitost de la FAI, el nou pare adoptiu en el temporal de Revolució. Les paraules fan tremolar l'aire. Al cor d'un roser de roses moixes,

↓ **EL NOVEL·LISTA JUGA AMB L'ALÈ DEL VENT DE LA HISTÒRIA D'UN DÉU ANTIC QUE HA PERDUT EL DOMINI DEL MÓN**

als carrers assolellats de Tortosa, Cinto es desvetilla al món cercant el seu lloc i la seua dignitat. Al darrere d'Andreu Carranza hi batega l'aspiració de veritat i l'alè heroic de Charles Dickens: el noi perdut en el mar de la vida que troba una causa, amb un cor devastat, que de cop i volta té un nom i uns camarades nous.

Les escenes d'acció són poderoses de converses, les escenes acaben sovint amb una veu narrativa que judica o suggereix. L'esperit sagrat

de l'èpica frega el cor dels lectors. Es cou a foc lent la tragèdia d'un temps desfermat.

És evident que el grau d'evolució de la prosa escrita per Andreu Carranza és inferior a la de Michel Houellebecq, només en el primer paràgraf.

Carranza es mou en les motlles del novel·lot de factura sentimental. L'autor busca donar un sentit mític a l'Ebre i el converteix en una actualització del mite d'Ofèlia, amb sang anarquista, i pell molt fina. Hi ha caps deslligats. L'obra acaba en la vigília de la gran batalla de l'Ebre. Com les radionovel·les de la infància: el retrunyir dels canons ha estat un bon fons per a una història d'amor juvenil.

És la fascinació per la història, que vol ser una mena d'actualització de la veritat i la justícia, a deshora. Quan tots els morts s'han desintegrat sota terra, les novel·les

convoquen engrunes de veritat en un món que ja envasa en plàstic els brots tendres. Nosaltres només en tenim reflexos quietos, com els figurants de milicians a Serra Brisa, que imitaven la foto de Robert Capa tots en reng, parats. Hem d'inventar i ho fem segons les velles tradicions del narrar. Mentint.